

Frågor och svar om nya intyg

Arbetsförmedlingens nya intyg	1
1. Varför behöver Arbetsförmedlingen nya intyg?	1
2. Varför kan inte Arbetsförmedlingens två nya intyg slås samman till ett intyg?	2
3. Vilka legitimerade yrkesgrupper får utfärda Arbetsförmedlingens nya medicinska underlag?	3
4. Vem bestämmer vem som får eller ska skriva Arbetsförmedlingens nya medicinska underlag, om andra professioner inom hälso- och sjukvården får skriva detta intyg?	3
5. När kommer de nya intygen?	3
6. Vilken ersättning utgår för utfärdande av Arbetsförmedlingens medicinska utlåtande?	4
7. Var kommer intygen att finnas?	4
8. När kommer intygen finnas digitalt?	4
9. Kommer det tas fram något kommunikationsmaterial?	4
Dataskyddsförordningen, GDPR, och intyg	4
10. På vilket sätt ställer GDPR nya krav på intygen? Behöver hälso- och sjukvården ändra sin intygshantering?	4
SKLs arbete med nya intyg	5
11. SKLs projekt om hälso- och sjukvårdens intyg skulle minska antalet intyg genom att ta bort onödiga intyg, varför har det istället blivit fler intyg?	5
12. Hur ser den fortsatta utvecklingen ut inom digitala intyg?	5

Arbetsförmedlingens nya intyg

1. Varför behöver Arbetsförmedlingen nya intyg?

Nytt medicinskt utlåtande:

Idag använder Arbetsförmedlingen Försäkringskassans Läkarutlåtande om hälsotillstånd (LUH) vid en förfrågan om medicinska förutsättningar för att klargöra en arbetssökandes arbetsförutsättningar. Det tidigare läkarutlåtandet har tagits fram för ett annat syfte och till en annan aktör vilket inneburit att Arbetsförmedlingen behov av medicinsk information inte alltid varit tillgodosett, samtidigt som onödigt mycket information efterfrågats från hälso- och sjukvården. Det fanns därmed ett behov av ett nytt intyg som är mer anpassat efter Arbetsförmedlingens syfte och som även skulle underlätta för vården att utfärda. Nu har ett nytt medicinskt utlåtande tagits fram som ersätter det tidigare läkarutlåtandet.

Arbetsförmedlingen har tagit fram utlåtandet i samverkan med SKL och representanter från hälso- och sjukvården. Onödiga frågor om medicinsk information

är borttagna och frågorna är bättre anpassade till Arbetsförmedlingens uppdrag. Det nya medicinska utlåtandet är också anpassat till den nya dataskyddsförordningen.

Nytt läkarintyg för programdeltagare:

Regeringen har beslutat att deltagare i program som är sjukfrånvarande längre än sju kalenderdagar ska lämna läkarintyg till Arbetsförmedlingen istället för som tidigare till Försäkringskassan. Bedömningen om rätten till ersättning kvarstår hos Försäkringskassan.

I samband med den förändrade regleringen¹ att Arbetsförmedlingen ska ansvara för att ta emot läkarintyget har intyget setts över så att det ska stämma utifrån Arbetsförmedlingens uppdrag. Det blir inte rätt att använda en annan myndighets formulär (med logga osv.) när det är en annan myndighet som ska ta emot intyget. Det framgår i Socialstyrelsens intygsföreskrift² om vikten av rätt syfte men det har nu även tydliggjorts i samband med att den nya dataskyddsförordningen, GDPR, trätt ikraft som ny lag för hantering av personuppgifter. GDPR ställer höga krav på att den personuppgift som inhämtas ska vara relevant för ändamålet och att mer information inte får inhämtas än vad aktören bevisligen har behov av för sin handläggning. Att använda en annan organisations intyg kan därför innebära att fler uppgifter än vad som behövs inhämtas.

2. Varför kan inte Arbetsförmedlingens två nya intyg slås samman till ett intyg?

De båda intygen, Medicinskt utlåtande och Läkarintyg för programdeltagare, är utvecklade för olika syften och sammanhang och följer olika regelverk.

Syftet med **medicinskt utlåtande** är att ge ett underlag till Arbetsförmedlingen när det finns behov av fördjupad medicinsk information från hälso- och sjukvården.

Utlåtandet är en del av en helhetsbedömning som arbetsförmedlaren gör för att kunna klargöra en arbetssökandes arbetsförutsättningar. Det behövs bland annat för att bedöma om det finns en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga och som ger individen rätt till vissa insatser, exempelvis lönestöd för att underlätta en anställning.

Medicinskt utlåtande kan utfärdas av *andra legitimerade personalkategorier* inom hälso- och sjukvården utöver läkare, om personalen har rätt kompetens och vårdgivaren finner det lämpligt. Arbetsförmedlingen gör *en förfrågan* till hälso- och sjukvården vid behov av att få ett medicinskt utlåtande. Själva formuläret som används vid förfrågan av ett medicinskt utlåtande är också uppdaterad och lanseras i samband med utlåtandet.

Syftet med **läkarintyget för programdeltagare** är att intyga sjukfrånvaro vid deltagande i program, men även att kunna anpassa programmet när det finns behov, så att den arbetssökande ska kunna fortsätta sitt deltagande. I läkarintyget ska läkaren inte göra en arbetsförmågebedömning utan bedöma deltagarens möjligheter att delta i programmet. Detta intyg får endast utfärdas av läkare, enligt regelverket.

¹ Enligt följande regelverk:

Förordning (2017:820) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare

Förordning (2017:819) om ersättning till deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser

² Socialstyrelsens intygsföreskrift: www.socialstyrelsen.se/sosfs/2005-29

Hälso- och sjukvården utfärdar intyget vid sjukdom/skada (på liknande sätt som vid sjukskrivning från ett arbete).

3. Vilka legitimerade yrkesgrupper får utfärda Arbetsförmedlingens nya medicinska underlag?

Arbetsförmedlingen har beslutat att medicinskt utlåtande kan utfärdas av andra legitimerade personalkategorier inom hälso- och sjukvården utöver läkare. Hälso- och sjukvården avgör vilka yrkeskategorier som ska kunna utfärda detta och ansvarar för att personalen har rätt kompetens för detta. När det medicinska utlåtandet kommer finnas digitalt i Webcert (planering under 2019) kommer det förmodligen till en början bara vara möjligt för läkare att utfärda det på grund av att en teknisk lösning behöver utvecklas för att andra professioner ska få denna behörighet. Parallellt kommer denna utveckling att göras så snart det är möjligt. SKL planerar också att ta fram ett underlag som stöd kring lämpliga professioner.

4. Vem bestämmer vem som får eller ska skriva Arbetsförmedlingens nya medicinska underlag, om andra professioner inom hälso- och sjukvården får skriva detta intyg?

Det är vårdgivaren eller verksamhetsansvarig som ansvarar för att den som ges i uppdrag att skriva ett *medicinskt utlåtande* till Arbetsförmedlingen har rätt kompetens för uppdraget. Hur detta i praktiken ska gå till avgör verksamhetsansvarig eller vårdgivaren.

Arbetsförmedlingens *Läkarintyg för deltagare i arbetsmarknadspolitiska program med aktivitetsstöd, utvecklingsersättning eller etableringsersättning* kan endast utfärdas av läkare.

5. När kommer de nya intygen?

Läkarintyget för programdeltagare börjar gälla från 1 januari 2019 eftersom regelförändringen från regeringsbeslutet träder i kraft då.³

I den nya ersättningsförordningen finns en bestämmelse som anger att den som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program och är sjuk i mer än sju dagar ska lämna ett läkarintyg till Arbetsförmedlingen. Enligt övergångsbestämmelser är det Försäkringskassan som ska ta emot läkarintyget under hela 2018. Från och med 1 januari 2019 ska läkarintyget lämnas till Arbetsförmedlingen.

Övergångsregler:

- Är intygets från-och-med-datum 1 januari 2019 eller senare ska Arbetsförmedlingens nya intyg användas och med Arbetsförmedlingen som ny mottagare.
- Är intygets från-och-med-datum 31 december 2018 eller tidigare ska Försäkringskassans intyg för sjukpenning användas och med Försäkringskassan som mottagare.

³ Förordning (2017:820) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare
Förordning (2017:819) om ersättning till deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser

Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan kommer att samarbeta kring rutiner när läkarintyget ska bytas ut under en övergångsperiod (bland annat angående felaktigt skickade läkarintyg).

Arbetsförmedlingen planerar att det **nya medicinska utlåtandet** och även en ny version av **förfråganformulär** som skickas till hälso- och sjukvården ska börja gälla från 1 februari 2019.

6. Vilken ersättning utgår för utfärdande av Arbetsförmedlingens medicinska utlåtande?

Tidigare har hälso- och sjukvården kunnat få upp till 2200 kr exklusive moms för utfärdande av ett läkarutlåtande. Det planeras för ett liknande förfaringsätt för det nya medicinska utlåtandet, som även planeras att följas upp under hand hur det fungerar. .

7. Var kommer intygen att finnas?

Läkarintyget och det medicinska utlåtandet kommer att finnas att ladda ner som PDF-format på arbetsformedlingen.se från och med december 2018.

8. När kommer intygen finnas digitalt?

Både det medicinska utlåtandet och läkarintyget utvecklas även digitalt av Inera AB respektive Arbetsförmedlingen och planeras att finnas tillgängligt i intygsapplikationen Webcert under 2019. Det kommer då även bli möjligt att kunna skicka läkarintyget digitalt till Arbetsförmedlingen. Närmare tidsplan kommer att informeras om löpande så snart det är möjligt.

Förfrågningsunderlaget om ett medicinskt utlåtande som skickas till hälso- och sjukvården kommer inledningsvis att ske manuellt som tidigare. Längre fram planeras för en digital beställningstjänst.

9. Kommer det tas fram något kommunikationsmaterial?

Arbetsförmedlingen planerar att ta fram kommunikationsmaterial som kommer att finnas tillgängligt på deras webbsida i december. SKL kommer att vidareförmedla information om detta till landstingen. Det rör sig bland annat om PPT-bilder som kan användas internt för att informera om förändringarna.

I samband med de nya intygen planeras även en revidering av Arbetsförmedlingens interna handläggarstöd och utveckling av gemensamma rutiner och processer mellan Arbetsförmedlingen och hälso- och sjukvården. Arbetsförmedlingen och SKL samarbetar kring kommunikationen.

Dataskyddsförordningen, GDPR, och intyg

10. På vilket sätt ställer GDPR nya krav på intygen? Behöver hälso- och sjukvården ändra sin intygshantering?

Lagen skärps bland annat för inhämtande och utlämnande av personuppgifter, något som direkt påverkar hälso- och sjukvården. Några förändringar:

- Information som inhämtats eller lämnats i ett syfte får inte användas för ett annat syfte. Även i Socialstyrelsens intygsföreskrifter står att syftet med intyget ska framgå. Rekommendationen är därför att **inte** använda intyg som inte är exakt anpassade för rätt syfte.
- Det är inte tillåtet att inhämta fler personuppgifter än vad aktören bevisligen har behov av för sin handläggning. Konsekvensen av detta är att det inte längre är möjligt för andra aktörer att använda Försäkringskassans blanketter för sina egna syften.
- GDPR ställer krav på inbyggt dataskydd och att dataskydd är standard. Det innebär att rutiner, processer och system ska ha inbyggda skydd mot obehörig åtkomst och utlämnande av personuppgifter.
- Eftersom lagen är ny och ännu inte har tolkats i domstol bör den tolkas strängt och med goda marginaler. Att chansa kan få svåra konsekvenser då brott mot GDPR kan straffas med böter på upp till 20 miljoner euro, vilket motsvarar cirka 200 miljoner kronor (2018).

[Mer information hos Datainspektionen om GDPR](#)

[Mer information hos SKL om GDPR](#)

SKLs arbete med nya intyg

11. SKLs projekt om hälso- och sjukvårdens intyg skulle minska antalet intyg genom att ta bort onödiga intyg, varför har det istället blivit fler intyg?

SKLs mål har varit att få till en minskning av antalet onödiga medicinska intyg men också en bättre samordning, mer ändamålsenliga intyg och en fortsatt digitalisering. Det har dock skett en del nya regelförändringar efter beslut av regeringen som SKL inte haft möjlighet att påverka. När GDPR trätt ikraft som ny lag för hantering av personuppgifter har SKL tolkat det som att en aktör inte längre kan använda en annan aktörs intyg då detta strider mot den nya lagen. Det har därför funnits behov av att ta fram intyg som både är anpassade för ändamålet och där den som inhämtar uppgifterna också är intygets ägare. Samtidigt som vi fortsätter att arbeta för en bättre samordning och att få bort onödiga intyg och onödiga medicinska frågor.

[SKLs projekt Hälso- och sjukvårdens intyg](#)

12. Hur ser den fortsatta utvecklingen ut inom digitala intyg?

Utvecklingen av digitala intyg, kringliggande tjänster och uppbyggnad av en infrastruktur för detta påbörjades med finansiering från regeringen via SKLs och regeringens [överenskommelse om en kvalitetssäker och effektiv sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess](#), tidigare kallad "Sjukskrivningsmiljarden".

Den 31 december 2018 upphör överenskommelsen i nuvarande form men den fortsatta utvecklingen kring digitala intyg kommer givetvis behöva fortsätta och Inera AB har kvar de tjänsterna som har byggts upp och ansvarar för förvaltningen av dessa.

[Ineras intygstjänster](#)